

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΣΕΒΑΣΤΗΝ ΠΡΥΤΑΝΕΙΑΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Κύριε πρύταμι,

Ἐπειδὴ οἱ καθηγηταὶ τοῦ φιλολογικοῦ φροντιστηρίου βραδέως διωρίσθησαν κατὰ τὸ λήξαν Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος, ἐπῆλθε ζήτησις εἰς τὰς ἀσκήσεις τῶν φοιτητῶν, ὡς κατὰ πάντα τὰ ἔτη, καθ' ἃ ἡ ἀνωμαλία αὕτη συνέβαινεν. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἀνωμαλία τῶν παύσεων καὶ διορισμῶν ἤρθη διὰ τῆς προουσίας τῆς Ἀκαδημαϊκῆς συγκλήτου, πιστεύομεν, ὅτι ἐν τῷ μέλλοντι ἡ ὠφέλεια τῶν ἀσκήσεων τοῦ φροντιστηρίου θέλει εἶναι ἀμείωτος. Οὐχ ἤττον πάντες οἱ καθηγηταὶ ἠσχολήθησαν μετὰ ζήλου, ὅπως ἀναπληρώσωσι τὴν ἔλλειψιν.

Οὕτως ὁ κ. Δημήτριος Σεμιτέλος ἤσκησεν ἐν τῇ μετρικῇ τοὺς φοιτητὰς ἀνελλιπῶς, ὡς ὁ ἀριθμὸς ἀνῆλθεν εἰς ἑκατόν. Πάντες οἱ ἀσκηθέντες ἐπέδειξαν ἀξιώπαινον φιλομάθειαν, ἀλλ' ἦσαν ὀλίγοι ἕνεκα τῆς βραδείας ἀνασυστάσεως τοῦ φιλολογικοῦ φροντιστηρίου¹

Ὁ δὲ κ. Χρήστος Παπαδόπουλος καίπερ διορισθεὶς τῇ 8 Φεβρουαρίου ἠσχολήθη περὶ πολλὰ ζητήματα τῆς γυμνασιακῆς διδασκαλικῆς καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν πορισμάτων αὐτῶν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας, τῶν Ἑλλήνων συγγραφέων, τῆς Ἑλληνικῆς γραμματικῆς καὶ τῆς Ψυχολογίας. Ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν παιδαγωγικῶν ἀσκήσεων ἐνεγράφησαν 98 φοιτηταί. Ἐκ τούτων ἐδοκιμάσθησαν μὲν 22,

1) Μετὰ τὴν ἀποστολὴν τοῦ ἐγγράφου εἰς τὴν πρυτανεῖαν ὁ κ. Κόντος ἐδήλωσεν ἡμῖν, ὅτι ἤσκησεν 117 φοιτητὰς ἐν τοῖς παλαιογραφικαῖς προβλήμασι καὶ ἐν τῇ Ἑλληνιστί γράψειν.

διεκρίθησαν δὲ οἱ κ. Α. Παπαπαύλου, Κ. Γιαννοῦτσος, Γ. Μιχαλόπουλος, Γ. Χαλκιάς καὶ Α. Παπακωνσταντινίδης.

Ἐσαύτως ὁ καθηγητὴς τῆς λατινικῆς φιλολογίας κ. Σ. Βάσος πρὸς τῆς ἐβδομάδος ἡσκήσε πρὸς φοιτητὰς περὶ τὴν Ἑρμηνείαν Λατινῶν συγγραφέων καὶ περὶ τὴν λατινικὴν θεματογραφίαν. Ἐκ τῶν μετασχόντων τοῦ φροντιστηρίου τούτου διεκρίθησαν ὁ κ. Ἀντώνιος Παπακωνσταντινίδης ἐκ Πατρῶν, ὁ κ. Γεώργιος Μιχαλόπουλος ἐκ Καλαβρύτων, ὁ κ. Κυριακὸς Ζάμπας ἐκ Θράκης, ὁ κ. Χριστόφορος Δρακοντιδῆς Ἀργυροπολίτης καὶ ὁ κ. Κωνσταντῖνος Γιαννοῦτσος Ζακύνθιος.

Ἡμεῖς ἐποιήσαμεν αἰσθητικὴν, κριτικὴν καὶ ἐρμηνευτικὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Πρωταγόρου τοῦ Πλάτωνος. Ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ἡμετέρων ἀσκήσεων ἐνεγράφησαν 142 φοιτηταί, ἐξ ὧν ἐδοκιμάσθησαν 23 καὶ διεκρίθησαν οἱ κ. Σίμος Μενάρδος ἐκ Μιτυλήνης, Βασίλειος Παλούρας ἐκ Μακεδονίας, Δημήτριος Π. Καψιμάλλης ἐκ Τεγέας, Κυριακὸς Ζάμπας ἐκ Θράκης, Χριστόφορος Δρακοντιδῆς ἐξ Ἀργυρουπόλεως, Δρακούλης Γρηγοράκης ἐκ Λακωνίας καὶ Ἀθ. Σταμάπουλος ἐξ Ἐλατιέας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Φεβρουαρίου 1892.

Ὁ διευθυντὴς τοῦ φιλολογικοῦ φροντιστηρίου
Γ. ΜΙΣΤΡΙΩΤΗΣ.

ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐκθέσις τῶν ἐν αὐτῷ πεπραγμένων κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1890—1891

Ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ἡ κατάστασις τοῦ κτιρίου καὶ τῶν ὀργάνων τοῦ ἡμετέρου Ἀστεροσκοπείου ἦτο τοιαύτη, ὥστε ἡ κανονικὴ λειτουργία αὐτοῦ ὡς καὶ οἰαδήποτε ἐπιστημονικὴ ἐργασία ἐν αὐτῷ ἦτο ἀδύνατος. Ὅθεν ἡ Σύγκλητος τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου συνεπέει ἐκθέσεως ἡμῶν, μεριμνῶσα ὑπὲρ διασώσεως τοῦ πολυτίμου τούτου οἰκοδομήματος καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῶν ἐν αὐτῷ ἐπιστημονικῶν ἐργασιῶν ἐψήφισατο πίστωσιν ἐξ 6,000 δραχμῶν, ἥτις μετὰ τῆς κατὰ τὸ παρελθόν

ἀκαδημαϊκῶν ἔτος ψηφισθείσης ὑπ' αὐτῆς πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν, ἀπέτελεσε κεφάλαιον ἐκ 16,000 δραχμῶν, ὅπερ ἐχρησιμοποιήθη πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ κτιρίου, βελτίωσιν τῶν ὀργάνων, ἀγορὰν νέων τοιοῦτων, προμήθειαν βιβλιοθηκῶν καὶ ἐπίπλωσιν τοῦ καταστήματος.

Ἡ κανονικὴ λειτουργία τοῦ καταστήματος ἤρξατο μόλις περὶ τὰς ἀρχὰς Φεβρουαρίου 1891, ὅτε ἐπερατώθησαν αἱ ἐν αὐτῷ ἐπισκευαί, μεταρρυθμίσεις καὶ βελτιώσεις τοῦ κτιρίου καὶ τῶν ὀργάνων. Αἱ δὲ μέχρι τέλους Αὐγούστου ἐ. ἔ. γινόμεναι ἐν αὐτῷ ἐπιστημονικαὶ ἐργασίαι εἰσὶν αἱ ἑξῆς:

Α'. Ἀστρονομία

Μεσημβρινὸν τηλεσκόπιον. — Τὸ τηλεσκόπιον τοῦτο, ὅτε παρελάβομεν τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ἀστεροσκοπείου, πλὴν τῶν λοιπῶν ἀτελειῶν αὐτοῦ, ἐστρεφέτο καὶ μικρομέτρου μετὰ μικρομετρικῶν κοχλιῶν, ὀργάνου ἀπαραιτήτου εἰς τὰς ἀκριβεῖς μεσημβρινὰς παρατηρήσεις. Ὅθεν ἀμέσως ἐφροντίσαμεν νὰ προμηθευθῶμεν κατ' ἀλλήλων τοιοῦτον ἐκ τῶν ἐν Παρισίῳ καταστημάτων τοῦ ἀρίστου ὀπτικοῦ κ. Gautier. ἤδη δὲ ὁ διὰ τελείου μικρομέτρου ὀπλισμὸς τοῦ τηλεσκοπίου τούτου ἀποτελεῖ τὴν σπουδαιότεραν τῶν ἐπ' αὐτοῦ ἐπενεχθεισῶν βελτιώσεων.

Διὰ τοῦ μεσημβρινοῦ τηλεσκοπίου, ἐπισκευασθέντος καὶ βελτιωθέντος κατὰ τὸ δυνατόν, ἐγένοντο αἱ ἑξῆς ἐργασίαι:

1) Παρατηρήσεις ἀπλανῶν ἀστέρων πρὸς ἀκριβῆ τοποθέτησιν αὐτοῦ, πρὸς προσδιορισμὸν συντελεστῶν σφαιρικών θέσεων αὐτοῦ καὶ μελέτην εὐσταθείας αὐτοῦ.

2) Προσδιορισμὸς καὶ μελέτη ἀξίας ὑποδιαίρεσεων ὑδροστάθμης τοῦ τηλεσκοπίου.

3) Παρατηρήσεις ἀπλανῶν ἀστέρων πρὸς μελέτην μικρομετρικοῦ κοχλίου ὀρθῶν ἀναθέσεων καὶ προσδιορισμοὶ ἀξίας βήματος αὐτοῦ.

4) Τακτικαὶ παρατηρήσεις ἀστέρων πρὸς προσδιορισμὸν ὠρας.

5) Μελέτη πορείας τῶν δύο ἀστρονομικῶν ἐκκρεμῶν.

6) Μελέτη καὶ ρύθμισις δεκα (10) χρονομέτρων τοῦ Β. Ναυτικοῦ.

Ἰσημερινὸν τηλεσκόπιον. — Τὸ τηλεσκόπιον τοῦτο ἐπισκευασθέν καὶ βελτιωθέν κατὰ τὸ δυνατόν ἐχρησιμοποιήθη πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἑξῆς ἐργασιῶν:

- 1) Παρατηρήσεις επιφανείας Ἀφροδίτης.
- 2) Παρατηρήσεις διαφόρων ἐπλανῶν ἀστέρων πρὸς ἀκριβῆ τοποθέτησιν καὶ μελέτην εὐσταθείας αὐτοῦ.
- 3) Παρατηρήσεις διαβάσεως Ἑρμοῦ πρὸ τοῦ ἡλιακοῦ δίσκου.
- 4) Παρατηρήσεις μίσε ἡλιακῆς καὶ δύο σεληνιακῶν ἐκλείψεων.
- 5) Ἐρευνᾶ πρὸς εὐρεσιν νέων κομητῶν.

Ἡ ὀπτική ἀδυναμία καὶ ἡ ἐκ πολυχρονίου χρήσεως φθορὰ τοῦ μηχανικοῦ μέρους τοῦ τηλεσκοπίου τούτου δὲν ἐπιτρέπει ἡμῖν τὴν δι' αὐτοῦ ἐκτελεσθῆναι σπουδαίων ἐρευνῶν, ὡς οὐδ' αὐτὴν τὴν παρατήρησιν τῶν νεωστὶ ἀνακαλυπτομένων νέων πλανητῶν καὶ κομητῶν. Ὅθεν εἰμεθα ἀναγκασμένοι νὰ περιοριζώμεθα εἰς μικρὸν ἀριθμὸν στοιχειωδῶν παρατηρήσεων, ἅς καὶ αὐτὰς μόλις μετὰ πολλὰς καὶ μεγάλας δυσκολίας κατορθοῦμεν νὰ ἐπιτύχωμεν.

Β'. Μετεωρολογία.

Παρατηρήσεις.— Ἡ πρώτη καὶ μάλιστα οὐσιώδης μεταβολή, ἣν ἐκινέγομεν εἰς τὰς μετεωρολογικὰς παρατηρήσεις τοῦ ἡμετέρου σταθμοῦ εἶνε ἡ μεταφορὰ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς οἰκίας τοῦ τέως βοήθου κ. Βούρλη εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Ἀστεροσκοπείου, κατασκευάσαντες πρὸς τοῦτο κατὰ τὸ τελευταῖον παραδεδεγμένον σύστημα κατ' ἄλληλον μετεωρολογικὸν κλιθεῖον, ἐν ᾧ ἐταποθετήσαμεν πλήρη σειρὰν θερμομετρικῶν ὀργάνων.

Ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Μετεωρολογικοῦ Σταθμοῦ ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου προκατόχου ἡμῶν κ. Schmidt αἱ παρατηρήσεις περιορίζοντο εἰς 3 καθ' ἑκάστην κατὰ τὰς ἐξῆς ὥρας 8 π. μ., 2 μ. μ. καὶ 9 μ. μ.— Αἱ παρατηρήσεις αὗται, αἵτινας θὰ ἤρκοιν πρὸς τελείαν μελέτην τοῦ κλίματος τοῦ τόπου, ἂν ὁ Σταθμὸς ἡμῶν ἐκείνητο καὶ πλήρη σειρὰν γραφικῶν ὀργάνων, δέον ἤδη ἐλλεῖπει τοιούτων ὀργάνων νὰ θεωρηθῶσιν ἀνεπαρκεῖς. Ὅθεν ἐθεωρήσαμεν ἀναγκαῖον νὰ αὐξήσωμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν παρατηρήσεων εἰς 6 καθ' ἑκάστην, ἤτοι μίαν ἀνὰ 3 ὥρας ἀπὸ τῆς 7 π. μ. μέχρι τῆς 10 τῆς ἑσπέρας. Πλὴν ὅμως τῶν παρατηρήσεων τούτων γίνεται καθ' ἑκάστην καὶ ἑτέρα τὴν 1 καὶ 35' μ. μ., ἡ διεθνὴς καλουμένη, ἣτις ἀποστέλλεται καὶ δημοσιεύεται ἐν τῷ Μετεωρολογικῷ Γραφεῖ τῆς Οὐασινγκτῶνος.

Μετεωρολογικὸν δελτίον.— Πρὸς ἐπίτευξιν ἐκδόσεως ἡμερησίου διεθνοῦς μετεωρολογικοῦ δελτίου μετὰ προαγγελμάτων τῶν ἀτμοσφαιρικῶν μεταβολῶν ἐπεδιώξαμεν δι' ὅλων τῶν δυνατῶν μέσων τὴν τηλεγραφικὴν ἀνταλλαγὴν παρατηρήσεων καθ' ἑκάστην μετὰ τῶν περι ἡμῶν ξένων μετεωρολογικῶν Σταθμῶν. Τὸ ἔργον εἶνε δύσκολον διὰ τὴν κολοσσίαιαν δαπάνην, ἣν ἀπαιτεῖ ἡ τηλεγραφικὴ ἀνταπόκρισις. Ἐπι δυσχερέστερον καθιστᾷ αὐτὸ ἡ ἐλλείψει ἐθνικῶν τηλεγραφικῶν γραμμῶν ἐκτενομένων μέχρι τῶν περι ἡμῶν ξένων κρατῶν. Ὡς ἔχουσι νῦν τὰ πράγματα εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ καταρθώμεν εἰς τὴν γενναιοδωρίαν τῆς ἐνταῦθα ξένης ἐταιρίας τῶν καλωδίων «Eastern» ἵνα παραχωρήσῃ ἡμῖν ἀτελῶς ἀριθμὸν τινα τηλεγραφημάτων καθ' ἑκάστην. Κατόπιν δὲ πλείστων δυσκολιῶν, εὐκόλως ἐννοουμένων, καὶ τῆ πολυτίμῳ καὶ προθύμῳ συνδρομῇ τοῦ Γεν. διευθυντοῦ τῶν Ταχυδρομείων καὶ Τηλεγράφων κ. Γ. Γεωργαντζᾶ, ἐπετύχομεν μέχρι τοῦδε τὸ ἥμισυ τῶν ἀναγκαζούντων ἡμῖν Σταθμῶν.

Ἡδὴ λαμβάνομεν τηλεγραφικῶς παρατηρήσεις καθ' ἑκάστην ἐκ τῶν ἐξῆς Σταθμῶν:

- 1) Ρώμη, 2) Νεάπολις, 3) Βρονθήσιον, 4) Κελίερη, 5) Πάνορμος, 6) Μελίτη, 7) Κωνσταντινούπολις, 8) Βατούρα, 9) Ὀδησσός, 10) Κίεβον, 11) Πετρούπολις, 12) Βαρσοβία, 13) Παρίσιοι, 14) Βιέννη, 15) Πέστη, 16) Πράγα, 17) Τεργέστη, 18) Ἐρμανστάτη.

Πρὸς τούτοις μετεωρολογικὰ τηλεγραφήματα λαμβάνομεν καθ' ἑκάστην καὶ ἐκ τῶν ἐξῆς ἐλληνικῶν Σταθμῶν:

- 1) Κέρκυρα, 2) Βῶλος, 3) Πάτραι, 4) Τρίπολις.

Ἐλπίζομεν δὲ ὅτι διὰ τῶν ἤδη καταβαλλομένων ἐνεργειῶν θέλει κατορθωθῆ κατὰ τὸ τρέχον ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ἡ συμπλήρωσις τοῦ ἀναγκαίου μετεωρολογικοῦ δικτύου, ὅπου προῶρισται νὰ προσφέρῃ σπουδαίας ὠφελείας εἰς τὸ ναυτικόν, τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν γεωργίαν τοῦ τόπου ἡμῶν.

Διὰφοροὶ ἐργασίαι.— Πλὴν τῶν παρατηρήσεων, ἐν τῷ μετεωρολογικῷ τμήματι τοῦ Ἀστεροσκοπείου ἡμῶν, ἐξετελέσθησαν κατὰ τὸ λήξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος καὶ αἱ ἐξῆς ἐργασίαι:

- 1) Ὑπολογισμοὶ καὶ σύνταξις ὅλων τῶν ἀναγκαίων πινάκων πρὸς ἀναγωγὴν τῶν μετεωρολογικῶν παρατηρήσεων.
- 2) Κατάταξις, ὑπολογισμὸς καὶ ἀντιγραφή πρὸς δημοσίευσιν τῶν

μετεωρολογικῶν παρατηρήσεων ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου 1890 μέχρι τέλους Αὐγούστου 1891.

3) Κατάταξις παλαιῶν παρατηρήσεων (1883-1890), ἐν σχέσει πρὸς τοὺς διαφόρους ἀνέμους, πρὸς εὐρεσιν τῆς ἐπιρροῆς τούτων ἐπὶ τοῦ κλίματος καὶ τῶν διαφορῶν ἀτμοσφαιρικῶν μεταβολῶν.

4) Ἐξέλεξις καὶ ὑπολογισμὸς καὶ ἀντιγραφή πρὸς δημοσίευσιν παλαιῶν παρατηρήσεων (1880-1890).

5) Σύνταξις πλήρους ἐγχειριδίου Πρακτικῆς Μετεωρολογίας, ἕτοιμῶν ὁδηγιῶν πρὸς χρῆσιν τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις διευθυντῶν τῶν μετεωρολογικῶν Σταθμῶν.

6) Μελέτη καὶ φύθμισις διαφορῶν ὑψομετρικῶν βαρομέτρων.

7) Μελέτη καὶ ἐξέλεξις ὄλων τῶν μετεωρολογικῶν ὀργάνων τοῦ Σταθμοῦ.

Γ'. Βιβλιοθήκη

Ἡ ἀπερόσκοπος λειτουργία τοῦ Ἀστεροσκοπεῖου ἐπιβάλλει τὸν κεντρικὸν πλήρως ἀστερονομικῆς βιβλιοθήκης ἐν αὐτῷ. Τὸ ἡμέτερον Ἀστεροσκοπεῖον ἐστερεῖτο τῶν κυριωτέρων συγγραμμάτων καὶ περιοδικῶν τῆς ἐπιστήμης. Ὅθεν εὐθὺς ὡς ἀνελάθομεν τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ ἐπεδιώξαμεν τὴν διὰ δωρεῶν διαφορῶν Ἀστεροσκοπεῖων καὶ ἄλλων ἐπιστημονικῶν σωματείων πλουτισμὸν τῆς βιβλιοθήκης αὐτοῦ.

Παρὰ τοῦ προκατόχου ἡμῶν παρελάθομεν 853 τόμους εἰς βιβλία, φυλλάδια καὶ περιοδικά. Ἦδη μέχρι τέλους Αὐγούστου 1891, ὁ ἀριθμὸς οὗτος ἠξήθη διὰ δωρεῶν εἰς 2304 τόμους. Ἐλπίζομεν δὲ ὅτι κατὰ τὸ τρέχον ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ὁ ἀριθμὸς οὗτος θέλει ἀνέλθει κατὰ πολὺ, δημοσιευομένης μετ' ὀλίγον καταλλήλου πρὸς τοῦτο ἐγκυκλίου ἡμῶν πρὸς τὰ διάφορα Ἀστεροσκοπεῖα καὶ ἐπιστημονικὰ σωματεῖα.

Τὰ μέχρι σήμερον εὐρισκόμενα ἐν τῷ Ἀστεροσκοπεῖῳ βιβλία ταξινομηθέντα καταλλήλως, κατετάχθησαν εἰς βιβλιοθήκας.

Λεπτομερὴς κατάλογος δὲ τῆς βιβλιοθήκης κατ' ἀλφαιβητικὴν τάξιν ὄλης συνταχθεὶς καὶ ἀντιγραφεὶς καθάρως, χρησιμοποιεῖται ἤδη πρὸς εὐρεσιν τῶν διαφορῶν βιβλίων.

ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΚΟΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ Σ. ΠΡΥΤΑΝΕΙΑΝ

ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Κύριε πρότασι.

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ἐποιήσαμεθα κεφαλομετρικὰς παρατηρήσεις ἐπὶ ἐγχωρίων μὲν ἰδίᾳ εἰς Λάκωνας, Δωριεῖς, Μεσσηνίους, Κυπρίους, Καρπαθίους, Λημοίους καὶ Χειμαριώτας· ἐπὶ ξένων δὲ εἰς Γάλλους, Βρεττανοὺς τοῦ ἐν Παιρικῇ προσορμισθέντος γαλλικοῦ στόλου καὶ εἰς τινὰς Ἰάπωνας τοῦ προσορμισθέντος ἰαπωνικοῦ στόλου. Τὸ ὄλον τῶν γενομένων παρατηρήσεων ὑπερβαίνει τὰς τετρακοσίας. Ἐλήφθησαν δὲ εἰς ἕκαστον ἄνδρα, πλὴν ἄλλων, μεγίστη ἐγκαρσὶα διάμετρος, μέγιστη ἐμπροσθοπιστία, ἐλάχιστη ἐγκαρσὶα διάμετρος τοῦ μετώπου, μέγιστη διακογχική, ὀλικὸν μῆκος προσώπου, μῆκος κυρίως προσώπου μετὰ τῆς κάτω σιαγόνος καὶ ἔνευ αὐτῆς, μῆκος ῥινός, πλάτος ῥινός, ἀπόστασις τῶν γωνιῶν τῆς κάτω σιαγόνος καὶ πλάτος τοῦ στόματος.

Ἐν ὄλοις κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐγένοντο ὑφ' ἡμῶν παρατηρήσεις κεφαλομετρικαί, πλὴν Ἑλλήνων, εἰς Ἀλβανοὺς, Γαέγκας καὶ Τόσκους, Μαυροβουνίους, Γάλλους, Ἰταλοὺς, Ρώσους, Ἀσιατῆγανους, Πέρσας, Ἀρμενίους, Ἰσραηλίτας, Τούρκους, Βουλγάρους, Ἰάπωνας.

Τὸ ἀνθρωπολογικὸν Μοσεῖον ἐπλουτίσθη κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος·

1) Διὰ σπουδαιοτάτης σειρᾶς κρανίων τῶν καλῶν χρόνων τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν, ἐκ τῶν ἀνασκαφῶν τῶν γενομένων κατὰ τὴν ὁδὸν Παιρικῶς ἐν τοικεῖδῳ Σαπουντζάκη. Ταῦτα δωρηθέντα ὑπὸ τῆς Ἑθνικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ἀρχαιοτήτων (22 τῶν ἀριθμῶν, ὧν 10 ἐντελῆ ἢ σχεδὸν ἐντελῆ, τινὰ δὲ εἰς θραύσματα); συνελέξαμεν κατὰ τὸ πλεῖστον ἡμεῖς αὐτοὶ ἐπὶ τόπου· ἐσημειώθη δὲ ἐν τίνι τέρῳ ἕκαστον εὐρέθη, ὥστε νὰ γ. δυνατὴ μελέτη κρανίων ἅμα καὶ κτερισμάτων.

2) Ἐκ τῶν ἐν τῇ νεκροπόλει Κεραικοῦ κατὰ τὸ 1890 γενομένων ἀνασκαφῶν προσήνεργεν ἡ Ἀρχαιολογικὴ Ἐπιτροπὴ 9 ἀρχαῖα κρανία, (ὧν δύο εἶα ἔνευ τῶν κάτω σιαγόνων).

3) Πρόσκτημα ἕτερον σπουδαιότατον εἶνε σειρά ἀρχαίων κορινθιακῶν κρανίων 11 τὸν ἀριθμὸν, (ὧν 7 ἀκέραια ἢ μετὰ μικρῶν βλαβῶν, 4 δὲ μετὰ τῶν κάτω σιαγόνων), εὑρεθέντα εἰς ἀρχαίους τάφους τοῦ δήμου Κλεωνῶν τῆς Κορινθίας, (πλὴν ἑνὸς εὑρεθέντος περὶ τὴν Κόρινθον). Ταῦτά εἰσι τὰ μόνα κορινθιακὰ κρανία, ἅπερ κατέχει νῦν ἡ ἐπιστήμη· ὀφείλονται δὲ τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ ἐν Χιλιμοδίῳ ἱατροῦ κ. Ῥώτα, ὅστις ἐπεστῆθη εἰς τὴν ἐξαγωγήν καὶ συλλογὴν αὐτῶν.

4) Δύο ἀρχαία κρανία ἀτελῆ ἐξ Ἀθηνῶν προσήνεγεν ὁ Dr Schliemann εὑρεθέντα κατὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ἐν τῇ ὁδῷ Πανεπιστημίου νέου αὐτοῦ μεγάρου, μετὰ τριῶν ἄλλων κρανίων ἀποσταλέντων ὑπ' αὐτοῦ τῷ Vischow.

5) Δεκαπέντε κρανία ὑπερωτέρων χρόνων (ἔνευ τῶν κάτω σιαγόνων), ἀνεκαλυφθέντα ἐν Ἀκροπόλει κατὰ τὴν ἐκκαθάρισιν αὐτῆς (1888), προσήνεγεν ἡ γενικὴ Ἐφορὰ τῶν Ἀρχαιοτήτων.

Ἄλλ' ἵνα πολλάι σπουδαίαι πηγαὶ ἐγγωρίου ἀνθρωπολογικοῦ ὕλικου δεόντως χρησιμοποιοῦνται, ἀνάγκη προσθήκης τοῦ ἀπαραιτήτου προσωπικοῦ, οὗτω δὲ μὴ ὤμεν ἀναγκασμένοι μετὰ μεγάλης ἀπωλείας χρόνου νὰ ἐκτελώμεν καὶ δουλικωτάτας ἔτι ἐργασίας.

Μεθ' ἄλλας τὰς τῆς δυσχερείας, ἃς ἐμείου ἢ πρόθυμος τῆς τε Σ. Συγκλήτου καὶ τῆς Σ. πρυτανείας ἀρωγὴ ἀρκετὴ ἡμῶν ἱκανοποίησις εἶναι· ὅτι διὰ τῶν μέσων, ἅπερ διαθέτομεν καταρθώθη ἄχρι τοῦδε τοσαύτη ἐργασία ὅπως ἐν ἴσῳ χρόνῳ ὀλίγοι τῶν ἐν Εὐρώπῃ ὁμοίων ἰδρυμάτων ἔχουσι νὰ ἐπιδείξωσιν.

ὑποσημειῶμαι εὐσεβῶς

Ὁ διευθύνων τὸ ἀνθρωπολογικὸν ἐργαστήριον καὶ μουσεῖον
ΚΛΩΝ ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Ἄρ. 1134.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Ὀκτωβρίου 1891.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΦΥΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Τῷ σεβαστῷ ὑπουργεῖῳ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ
τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως

Ἐξοχώτατε,

Κατὰ καθήκον ἐπιβαλλόμενῃ ἡμῖν ὑπὸ Βασιλικῶν Διατάξεων,

καταστατικοῦ τοῦ φυσιογραφικοῦ Μουσείου τοῦ Πανεπιστημίου, ἀφηγούμεθα ἐξῆς τῇ ὑμετέρῃ ἐξοχώτητι ὅσα κατὰ τὸ λήξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1890-91 ἐγένοντο ἐν τῷ Μουσείῳ τούτῳ.

Καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, ἐξοχώτατε, τὰ γενόμενα ἐν τῷ Μουσείῳ εἶνε ὅποια καὶ κατὰ τὰ τελευταῖα τέσσαρα, ἤτοι ὀλίγα· διότι ἡ μὲν πρυτανεὶα καὶ Σύγκλητος τοῦ Πανεπιστημίου, γινώσκουσα ὡς οὐδεὶς βέβαια ἄλλος τὰ τε ἐτήσια ἔσοδα καὶ τὰ ἔξοδα τοῦ Πανεπιστημίου, γινώσκουσα δὲ ἐκ τοῦ συνέργου, καὶ τὰς πλείστας ἀνάγκας τοῦ φυσιογραφικοῦ μουσείου αὐτοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, ἀπεφάσισε νὰ δαπανῶνται κατ' ἔτος δραχμαὶ 15 000, ὥστε νὰ ἦναι δυνατόν νὰ πλουτίζονται μὲν αἱ φυσιογραφικαὶ συλλογαί, ἀπορροφούμενων ἀλλοδαπῶν καὶ ἡμεδαπῶν σωμάτων, νὰ γινώσκονται δὲ καὶ τὰ φυσικὰ ἐν γένει σώματα τοῦ τε ἑλληνικοῦ Βασιλείου καὶ τῶν γειτονιζουσῶν αὐτῷ χωρῶν, ἀποδημοῦντων ἐν καιροῖς τοῦ ἔτους ἀρμοδίως ὑπαλλήλων τοῦ μουσείου καὶ συλλεγόντων αὐτὰ, νὰ κατασκευάζονται δὲ ἐργάρια ὑελοστεγῆ πρὸς ἐγκατάταξιν ζωικῶν δημιουργημάτων διατεταγμένων, ὅπως μὴ κοιμῶνται καὶ σκολεσκοθροῦνται, νὰ ἀναρτίζονται δὲ καὶ τὰ πρὸς ἐντόμων ἀπρόσδοκον φάρμακα· ταῦτα ἀπεφάσισα ἡ πρυτανεὶα καὶ Σύγκλητος νὰ δαπανῶνται κατ' ἔτος ὑπὲρ τοῦ φυσιογραφικοῦ μουσείου, ἐγνωστοποίησε τῷ προϊσταμένῳ ὑπουργεῖῳ· ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον ἐπέτρεψε νὰ δαπανηθῶσι τῷ μὲν 1887-88 δραχμαὶ 2,000 μόνον, τῷ δὲ 1888-89 πάλιν 2,000· τῷ δὲ 1889-90 δραχμαὶ 800 μόνον, τῷ δὲ 1890-91 δραχμαὶ 3,400.

Τῆς περικοπῆς ταύτης ἕνεκα, ἐξοχώτατε, ἐπὶ τετραετίαν ἤδη οὔτε διάκενα καίρια τῶν ἐπιστημονικῶν τοῦ μουσείου ταξινωματικῶν σειρῶν τῶν δημιουργημάτων πληροῦνται, καὶ μένουσι τοῦτου ἕνεκα χάσματα ἐν αὐταῖς, εἰ καὶ ἠδύναντο νὰ πληρωθῶσι τινὰ αὐτῶν, διότι πολλάκις τὰ ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ἀρβούργῳ καὶ ἄλλαχόθι τῆς Εὐρώπης ἔμπορεῖα φυσικῶν σωμάτων ἐπέστειλαν ἡμῖν προτείνοντα εἰς μικρὰν σχετικῶς τιμὴν τεταριχευμένα καὶ διατεταγμένα ζῶα δευτέρωτα καὶ μεγάλα, ἰθαγενῆ ἄλλων ἡπείρων, π. χ. ἑλέφαντα, ζινόκερων καὶ ἄλλα, ὅποια δὲν ὑπάρχουσι ἐν τῷ μουσεῖῳ ἡμῶν, καὶ ἕνεκα τῆς ὑπὸ τοῦ ὑπουργεῖου περικοπῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτοῦ ἀπωλέσμεν τὴν εὐκαιρίαν τῆς εὐθηνῆς σχετικῶς ἀγορᾶς — οὔτε ἀποδίδει ὑπαλλήλων τοῦ μουσείου νὰ γίνωνται, καθ' ἃ διατάσσῃ τὸ καταστατικὸν τοῦ μουσείου Βασιλικῶν Διατάξεων, — καὶ διατάσσῃ σκοπιμώτατα, ἐξοχώτατε, διότι

διὰ τῶν ἀποδημιῶν τῶν ὑπαλλήλων τοῦ μουσείου δύνανται νὰ γείνωσι γνωστὰ τὰ τε φυσιογνωστικὰ ἀντικείμενα τῆς πατρίδος, καὶ τὰ ἐν τῷ βίῳ χρήσιμα ἐν αὐτῇ, ὅποια τὰ μεταλλευτὰ καὶ τὰ ὄρυκτά, πρὸς δὲ καὶ τὰ πετρώματα καὶ ἀπολιθώματα, δι' ὧν ἐξηγείται ἡ γεωλογικὴ γένεσις καὶ διαμόρφωσις αὐτῆς.

Ἄλλὰ, ἐξοχώτατε, οὐ μόνον αἱ ἀνάγκαι αὐταὶ δὲν ἐπληροῦντο, ἀλλὰ καὶ συλλογαὶ σημαντικώταται ἔμνον καὶ μένουσιν ἀθέατοι, κεκλεισμένα: ἐν συρταρίοις, δι' ἄλλειψιν ὑλιστεγῶν ἑρμαρίων, πολυδαπάνων ὄντων, καὶ Ἑυρωπαϊαὶ φυσιογνώσται ἐρχόμενοι εἰς Ἀθήνας ζητοῦσαι νὰ ἴδωσι τὰ πολυαριθμώτατα τοῦ ἱστορικοῦ Λαυρίου καὶ ἄλλων μερῶν τῆς Ἑλλάδος ὄρυκτά, καὶ βλέπουσιν αὐτὰ δεκνυόμενα αὐταῖς ὑφ' ὑπαλλήλων τοῦ μουσείου ἐν συρταρίοις κεκλεισμένα καὶ ἀθέατα, καὶ Κύριος εἶδεν, ἐξοχώτατε, τί λέγουσιν ἔπειτα καὶ γράφουσι περὶ τοῦ Πανεπιστημίου ἡμῶν ἐπιστρέφοντες εἰς τὰς πατρίδας αὐτῶν.

Οὕτω λοιπὸν ἔχοντος νῦν τοῦ φυσιογραφικοῦ μουσείου τοῦ Πανεπιστημίου, ἐπιτρέψατε ἡμῖν, ἐξοχώτατε, θερμῶς νὰ παρακαλέσωμεν τὴν Ὑ. Ἐ. ὅπως παρακαλέσητε, εἰ δυνατόν, Βασιλικὸν Διάταγμα, δυνάμει τοῦ ὁποίου νὰ δύνηται ἡ ἐκάστοτε πρωταναία καὶ Σύγκλητος νὰ δαπανᾷ ὑπὲρ τοῦ φυσιογραφικοῦ μουσείου αὐτοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, ἂν οὐχὶ πλείονας ὡς ἄλλοτε, τοῦλάχιστον τὰς πρὸ τετραετίας προταθείσας τῷ προϊσταμένῳ ὑπουργείῳ εἰς ἔγκρισιν 15,000 δραχμῶν, πρὸς πλουτισμὸν τῶν συλλογῶν τῶν ἐν τῷ μουσείῳ δημιουργημάτων, καὶ πρὸς σύλληξιν φυσικῶν σωμάτων, ἧτοι ζῶων, μεταλλευτῶν, ὄρυκτῶν, ἀπολιθωμάτων, πετρωμάτων, ἐξ ὧν ἔχει ἡ πατρίς καὶ αἱ γειτονιάζουσαι αὐτῇ χώραι, καθ' ἃ διατάσσει καὶ τὸ καταστατικὸν τοῦ μουσείου Βασιλικὸν Διάταγμα.

Δὲν εἶνε δὲ πολλὰ, ἐξοχώτατε, τὰ περὶ ὧν παρακαλοῦμεν τὴν Ὑ. Ἐ., οὐδὲ ὑπὲρ τὰς νῦν μάλιστα χρηματικὰς δυνάμεις τοῦ Πανεπιστημίου, ἀλλ' εἶνε πολλῶν ὀλιγώτερα τῶν ὅσα ἄλλοτε κατ' ἔτος ἐχορήγει τὸ Πανεπιστήμιον, ἐπεὶ ἠρξάμεθα δὲ καὶ τὸ ὑπουργεῖον, καὶ οὕτως ἔργειν δυνάτοιν νὰ γεννηθῇ, ὅπως ἐν πόλει τῆς Εὐρώπης καὶ ἐν Ἀθήναις μουσεῖον δημιουργημάτων τοῦ Πανόφρου καὶ Παναγάρου, τὰ ὅποια καὶ ἐπιστημονικοῦ λόγου ἀξιώτατα εἶνε καὶ εἰς τοὺς θεαμένους αὐτὰ ἐν τῷ μουσείῳ συναισθήματα διεγείρουσι θερησκευτικὰ ἀγοθύνοντα αὐτούς.

Ἐμκαρηγορήσαμεν, ἐξοχώτατε, ἐν τῇ ἐνικυσίῳ ταύτῃ ἐκθέσει ὅπως καὶ πέρυσιν, περὶ τῆς κατὰστάσεως καὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ μουσείου,

ἀλλὰ συγχωρήσατε ἡμῖν τὴν μακρηγορίαν, γεννηθεῖσαν ἐκ ὑψικοῦ ἀλγους ἡμῶν, καταλυπουμένων, διότι βλέπομεν μὴ προσδεύοντα, ὡς πρότερον, τὰ τοῦ μουσείου, ὑπὲρ οὗ ἐκοπιάσαμεν, ἐφραντίσαμεν, ἐμριμνήσαμεν. Παύλα, δεόμεθα, ἐξοχώτατε, ὑπὲρ τοῦ ἐπιστημονικοῦ τούτου καταστήματος ὅ,τι δυνάτοιν τῇ Ὑ. Ἐ. πρὸς πλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ, πρὸς πλήρωσιν δὲ καὶ τοῦ περὶ αὐτοῦ Βασιλικοῦ Διατάγματος.

Τὰ προστεθέντα δὲ ταῖς συλλογαῖς κατὰ τὸ λήξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1890-91 εἶνε τὰ ἑξῆς:

1) Τῇ συλλογῇ **Θηλαστικῶν** διασεσαγμένων προσετέθησαν 22 εἶδη ἐν 24 ἀτόμοις, ὧν τὰ 20 μὲν εἰδητήγοράσθησαν ἐν Εὐρώπῃ, 2 δὲ ἐν 4 ἀτόμοις ἐθηρεύθησαν ἐκ βράχων Σποράδων τινῶν νήσων ὑπὸ τοῦ ἐπιμελητοῦ τοῦ μουσείου κ. Κρυπέρ καὶ τοῦ ταριχευτοῦ κ. Στρημμενέα.

2) Τῇ συλλογῇ **πτηνῶν** 6 εἶδη ἐν 7 ἀτόμοις, ὧν τὰ 4 εἶδη ἡγοράσθησαν, ἐν δὲ ἐκ τῶν ἐγγυφίων ἐδωρήθη ὑπὸ φιλομούσου, καὶ ἐν ἑτέρῳ ἐν 2 ἀτόμοις ἐθηρεύθη ἐπὶ τῶν Σποράδων ὑπὸ τοῦ ἐπιμελητοῦ καὶ τοῦ ταριχευτοῦ.

3) Τῇ συλλογῇ **ὄων πτηνῶν** 2 εἶδη ἐκ 10 ὄων, συλλεγόντα ἐπὶ τῶν Σποράδων ὑπὸ τοῦ ἐπιμελητοῦ καὶ τοῦ ταριχευτοῦ.

4) Τῇ συλλογῇ **ἰχθύων** προσετέθησαν 8 εἶδη ἐν 12 δαίγμασιν, ἐκ τῶν αἰγιαλῶν τῶν Σποράδων.

5) Τῇ συλλογῇ **ἑρπετῶν** 6 εἶδη, ὧν τὰ δύο ἐδωρήθησαν καὶ εἶνε ἀλλοδαπὰ, τὰ δὲ 4 ἐθηρεύθησαν ἐπὶ τῶν Σποράδων ὑπὸ τοῦ ἐπιμελητοῦ καὶ τοῦ ταριχευτοῦ.

6) Τῇ συλλογῇ **ἐντόμων** προσετέθησαν 616 εἶδη ἐν δαίγμασι 2853, ἐν οἷς:

428 μὲν εἶδη ἐν 2130 δαίγμασι εἶνε **Κολεόπτερα**, ὧν τὰ 275 εἶδη ἐν 2048 δαίγμασιν εἶνε ἀλλοδαπὰ καὶ ἐδωρήθησαν, 153 δὲ εἶδη ἐν 282 δαίγμασι συνελέγησαν ἐπὶ τῶν Σποράδων ὑπὸ τοῦ ἐπιμελητοῦ καὶ τοῦ ταριχευτοῦ.

30 δὲ εἶδη ἐν 54 δαίγμασι εἶνε **Λεπιδόπτερα**.

72 δὲ ἐν 145 δαίγμασιν εἶνε **Ψυμένόπτερα**, ὧν τὰ 54 ἐν δαίγμασιν 145 εἶνε ἀλλοδαπὰ καὶ ἐδωρήθησαν, τὰ δὲ 18 ἐν 25 δαίγμασι συνελέγησαν ἐπὶ τῶν Σποράδων ὑπὸ τοῦ ἐπιμελητοῦ καὶ τοῦ ταριχευτοῦ.

21 δὲ εἶδη ἐν 34 δειγμασιν εἶνε **Δίπτερα**, ὧν τὰ 15 εἶνε ἀλλοδαπὰ καὶ ἐδώρηθησαν, 16 δὲ ἐν 24 δειγμασι συναλέγησαν ἐπὶ τῶν Σποράδων ὑπὸ τοῦ ἐπιμελητοῦ καὶ τοῦ ταριχευτοῦ.

4 δὲ εἶδη ἐν 5 δειγμασιν εἶνε **Νευρόπτερα**, ὧν τὸ ἐν εἶνε ἀλλοδαπὸν καὶ ἐδώρηθη, τὰ δὲ λοιπὰ 4 ἐν 4 δειγμασιν συναλέγησαν ἐπὶ τῶν Σποράδων ὑπὸ τοῦ ἐπιμελητοῦ καὶ τοῦ ταριχευτοῦ.

36 δὲ εἶδη ἐν 89 δειγμασιν εἶνε **Ὀρθόπτερα**, ὧν τὰ 21 ἐν 62 δειγμασιν εἶνε ἀλλοδαπὰ καὶ ἐδώρηθησαν, τὰ 15 ἐν 27 δειγμασι συναλέγησαν ἐπὶ τῶν Σποράδων ὑπὸ τοῦ ἐπιμελητοῦ καὶ τοῦ ταριχευτοῦ.

7) Τῆ συλλογῇ **ἀραχνοειδῶν** προσετέθησαν 4 εἶδη ἐν 6 δειγμασιν, ὧν τὰ 2 ἐν 4 δειγμασιν εἶνε ἀλλοδαπὰ καὶ ἐδώρηθησαν, τὰ δ' ἑτέρα 2 συναλέγησαν ἐπὶ τῶν Σποράδων ὑπὸ τοῦ ἐπιμελητοῦ καὶ τοῦ ταριχευτοῦ.

8) Τῆ συλλογῇ **θαλασσίων ἐγγίνων** προσετέθησαν 2 εἶδη ἐν 4 δειγμασιν, ἐκ τῶν αἰγιαλῶν τῶν Σποράδων συλλεγόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπιμελητοῦ καὶ τοῦ ταριχευτοῦ.

9) Τῆ συλλογῇ **μαλακίων** προσετέθησαν 58 εἶδη ἐν 3680 δειγμασιν, ὧν τὰ μὲν 50 εἶδη ἐν 1906 δειγμασιν εἶνε **χερσαία κογχύλια**, τὰ δὲ 8 εἶδη ἐν 182 δειγμασιν εἶνε **θαλάσσια κογχύλια**. Τῶν 50 δὲ εἰδῶν χερσαίων κογχυλίων τὰ 14 ἐν 126 δειγμασιν εἶνε ἀλλοδαπὰ δωρηθέντα, τὰ δὲ 36 ἐν 1780 δειγμασιν εἶνε ἡμεδαπὰ συλλεγόμενα ἐπὶ Σποράδων νήσων ὑπὸ τοῦ ἐπιμελητοῦ καὶ τοῦ ταριχευτοῦ. Καὶ τὰ 8 δὲ εἶδη ἐν 182 δειγμασι θαλασσίων κογχυλίων εἰς Σποράδας νήσους συναλέγησαν ὑπὸ τοῦ ἐπιμελητοῦ καὶ τοῦ ταριχευτοῦ κατὰ τὴν ἐκείσε γενομένην δαπάναις τοῦ μουσείου ἀποδημίαν αὐτῶν.

10) Τῆ συλλογῇ **κοραλλιοειδῶν** προσετέθη ἐν εἶδος ἐξ ἐλληνικῆς θαλάσσης, ἀγορασθὲν.

11) Τῆ συλλογῇ **τεράτων**, ἐν τερας αἰγός, δωρηθέν.

12) Τῆ συλλογῇ **ὄρυκτων** προσετέθησαν 271 δειγματα, ὧν τὰ μὲν 230 ἐδώρηθησαν, τὰ δὲ 41 συναλέγησαν ἐπὶ τῶν Σποράδων ὑπὸ τοῦ ἐπιμελητοῦ καὶ τοῦ ταριχευτοῦ.

13) Τῆ συλλογῇ **ἀπολιθωμάτων** 10 πλάκες φέρουσαι τύπους φυτῶν, συλλεγεῖσαι ἐπὶ τῶν Σποράδων ὑπὸ τοῦ ἐπιμελητοῦ καὶ τοῦ ταριχευτοῦ.

14) Τῆ φυσιογνωστικῇ **βιβλιοθήκῃ** τοῦ μουσείου προσετέθησαν 18 πανήματα, ὧν τὰ μὲν 17 ἀγοράσθησαν, ἐν δὲ ἐδώρηθη.

Οἱ φιλόμουσοι δέ, οἱ δωρησάμενοι τὰ ἐν ταῖς ἀνωτέρω ἀναφερόμενα δώρα, ἦσαν οἱ ἑξῆς, οὓς καθῆκαν ἡμῶν εἶνε νὰ γνωστοποιήσωμεν τῇ Ὑ. Ἐ. κίριε ὑπουργέ.

α) Ὁ κύριος Atchley ἐδώρησε τῷ μουσεῖῳ 230 δειγματα ἐρυκτῶν, πετρωμάτων καὶ ἀπολιθωμάτων ἐξ Ἀγγλίας.

β) ὁ κ. Δημήτριος Βίμπας ἐν τερας αἰγός.

γ) ὁ κ. Λαϊνόπουλος 5 ἐρυκτὰ ἐκ Τύνιδος.

δ) ἡ ἐν Μόσχῃ φυσιοδιφικὴ ἐταιρεία τὰς ἐν ἔτει 1890 ἐκδοθείσας πραγματείας αὐτῆς.

ε) ὁ κ. Rudolf Oberndorfer 275 εἶδη ἀλλοδαπῶν ἐντόμων Κολεοπτέρων ἐν δειγματι 2048· 54 εἶδη ὕμενοπτέρων ἐν δειγμασιν 123· 43 εἶδη ἡμιπτέρων ἐν δειγμασιν 123· 5 εἶδη διπτέρων ἐν δειγμασιν 15· 21 εἶδη ὀρθοπτέρων ἐν δειγμασιν 62· ἐν εἶδος νευροπτέρου· 2 εἶδη ἀραχνοειδῶν ἐν δειγμασι 4· 14 εἶδη κογχυλίων χερσαίων ἐν δειγμασιν 126.

ς) ὁ κ. Σπυρίδων Ἐηροστάχτος ἐν εἶδος κόκκυγος (κούκκου) καλούμενον κοκκυστὴς ὁ ἐκλανοφάγος (*Coccyzus glandarius*), θηρευθὲν ἐν τῷ ἀρχαίῳ Φαλήρῳ.

Μετὰ σεβασμοῦ

Ὁ ἑφορος τοῦ φυσιογραφικοῦ μουσείου

ΗΡ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὁ ἐπιμελητὴς

Θ. ΚΡΥΠΕΡ.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΣΕΒΑΣΤΗΝ ΠΡΥΤΑΝΕΙΑΝ

ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Κύριε πρύταμι,

Καὶ κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν τοῦτο ἔτος 1890-91 ἡ διδασκαλία τῆς Πειραματικῆς Φυσικῆς ἐγένετο ἐξ ὧρας καθ' ἑβδομάδα. Ἐν δὲ τῷ ἐργαστηρίῳ τῆς Πειραματικῆς Φυσικῆς ἠσκήθησαν φοιτηταὶ τοῦ φυσικοῦ τμήματος εἰς πειράματα τῆς Ὀπτικῆς.

Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐπενόησα ἀπλουσιότητος καὶ λέαν ἐχρηστῶν ἀνα

σκευήν, δι' ἧς ἀποδεικνύεται πειραματικῶς ὅτι τὰ πυκνότερα σώματα δὲν εἶνε πάντοτε καὶ θλαστικώτερα, καὶ τάνταλιν.

Τὸ ταμίον δὲ τῶν ὀργάνων τῆς Πειραματικῆς Φυσικῆς ἐπλουτισθὲν διὰ συσκευῆς πρὸς βολὴν πειραμάτων, ἅτινα μόνον ἐπὶ ὀριζοντίου ἐπιπέδου δύνανται νὰ ἐκτελεσθῶσι, μετ' ὅλων τῶν παραρτημάτων τῆς συσκευῆς ταύτης.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ὀκτωβρίου 1891.

Εὐκαθέστατος
Τ. Α. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ Σ. ΠΡΥΤΑΝΕΙΑΝ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ὑποβάλλω ὑμῖν ἐκθεσιν τοῦ ὀργανοποιοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κ. Π. Οἰκονόμου περὶ τῶν ἐν τῷ ἐργαστασίῳ γενομένων ἐργασιῶν κατὰ τὸ ἔτος 1890-1891.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Νοεμβρίου 1891.

Εὐκαθέστατος
Τ. Α. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Κύριε καθηγητά.

Συμφώνως τῇ ἐντολῇ ὑμῶν ὑποβάλλω ὑμῖν σύνταμον ἐκθεσιν τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1890-1891 γενομένων ἐργασιῶν ἐν τῷ ἐργαστασίῳ τοῦ φυσικοῦ τμήματος τοῦ Πανεπιστημίου.

Ὅτε κατὰ Σεπτέμβριον π. ἔ. παρέλαβον τὸ ἐργαστάσιον, γενώσκατε, κ. καθηγητά, εἰς ποίαν κατάστασιν εἶρον αὐτό, καταδεδικασμένον ἀπὸ μακροῦ χρόνου εἰς ἀρχάν, τὰ ἐργαλεῖα αὐτοῦ κατοξειδιωθέντα, τὰ μὲν μικρὰ ἐντελῶς κατεστράφησαν, ἀχρηστα καταστάντα, τὰ δὲ μεγάλῃ, εὐρωπιῶντα καὶ ἄλλαιπῇ, ἐκείντο σφόδρην μίγδην σχεδὸν ἀχρηστα καὶ ταῦτα.

Πρώτη λοιπὸν μέριμνα μοὶ ἐπεβλήθη νὰ καταρτίσω ἐκ νέου σχεδὸν ἐργαστάσιον, καθαρίζων καὶ ἐπισκευάζων τὰ ἐπισκευάσιμα καὶ συμπληρῶν τὰ ἐλλείποντα.

Δίμηνος ἐργασία καὶ χιλιόδραχμος πίστωση, εὐμενῶς χορηγηθεῖσά μοι, συνεπλήρωσά τὸ ἔργον.

Ἐαυτοχρόνως καὶ μετὰ ταῦτα, ἐξακολουθούτων τῶν μαθημάτων διήλθον ἀπαντα τὰ ὄργανα, ἕκαστον πρὸ τῆς χρήσεως ἐπιδιορθούντες καὶ προπαρασκευάζοντες τὸ μάθημα, ὅπως ἐπιτυχῶς λειτουργῶσι, διότι καὶ τούτων τὰ πλεῖστα, πρὸ μακροῦ χρόνου στερούμενα τεχνικῆς ἐπιβλέψεως, ἀπησχόλησαν οὐκ ὀλίγον τὸ ἐργαστάσιον· μαρτύρομαι δὲ ὑμῶς αὐτοῖς δίκαιον ἐκτιμητὴν τῆς ἀληθείας τῶν λόγων μου.

Σὺν τῇ καθημερινῇ ταύτῃ ἐργασίᾳ κατέγεινε τὸ ἐργαστάσιον, ἐφ' ὅσον ὁ χρόνος τὸ ἐπέτρεπε, καὶ εἰς βελτιώσεις ὀργάνων, πρὸ πολλοῦ καταδεδικασμένων, ὡς πλημμελῶς ἐνεργούντων, εἴτε εἰς ἀχρησίαν εἴτε εἰς ἐγκατάλειψιν, ὧν τὰ κυριώτερα, ἐπιτρέψατέ μοι, νὰ ἀναφέρω ὀνομασίᾳ καὶ

α) Μετεποίησαμεν τὴν συσκευὴν τοῦ Ἀτβούδ, ἧς ὁ ξύλινος κανὼν σκευώσας ὑπὸ τοῦ χρόνου παρεξέκλινε τῆς εὐθείας καὶ καθίστα δύσκολον τὴν βύθμισιν τοῦ συστήματος. Ταύτης, ἀφέντες τὸν κανόνα διὰ τὴν καταμέτρησιν μόνον τῶν ἀποστάσεων, ἐστηρίξαμεν τὸν δακτύλιον καὶ τὸν κατώτερον δίσκον ἐπὶ παραλλήλων τεταμένων συρμάτων, ἅτινα οὐδέποτε παρεκλίνασαν τῆς εὐθείας καὶ κατεστήσαμεν αὐτὴν εὐχρηστον.

β) Ἐπεδιορθώσαμεν τὸ υδραυλικὸν πιεστήριον, οὕτως τὴν χρῆσιν κατεστήσαμεν ἀσφαλῆ.

γ) Μετεποίησαμεν ἑνὴ ἠλεκτρικὴν λαμπτήρα, συμφώνως τῇ ὑπαγορεύσει ὑμῶν πρὸς τὸ εὐχρηστότερον.

δ) Ἐπεσκευάσαμεν τὴν μεγάλην διπλὴν ἀεραντλίαν, ἀντικαταστήσαντες τὰς ἀαλιθίδας τῶν ἐμβόλων αὐτῆς κατὰ νεώτερον σύστημα, ἀσφαλίζον τὴν λειτουργίαν αὐτῶν, καὶ κατεστήσαμεν αὐτὴν εὐχρηστον ἀπὸ σχεδὸν ἀχρηστον.

ε) Ἐκαθαρίσαμεν ἀμφοτέρως τὰς ἀντλίας τοῦ Καρέ, ἀσφαλίσαντες τὴν λειτουργίαν αὐτῶν, ὧν τὴν μίαν μετεποίησαμεν, προσθέντες καὶ δίσκον διὰ κώδωνας, πλεονάζοντα, διὰ τὰ καθημερινὰ πειράματα ὡς εὐχρηστοτέραν καὶ ἐλαφράν.

Κατεσκευάσαμεν δὲ καὶ ἐκ νέου τὰ ὑποδειχθέντα ἡμῖν παρ' ὑμῶν ὄργανα·

α'. Τὸ τῆς προβολῆς τοῦ κραδασμοῦ τῶν κρυστάλλων,

β'. Τὸ τῆς προβολῆς τῆς διαθλάσεως τοῦ φωτός.

γ'. Πλεκτρικὴν ἀντίστασιν ἐβδομήκοντα μονάδων, χρησιμωτάτην διὰ τὰ πειράματα τῶν προβολῶν καὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ καὶ

Τέλος, κ. καθηγητά, ὅ,τι ὑπεδείχθη ἡμῖν, οὐδὲν ἀφέσαμεν ἀνεκτέλεστον, εἴτε διὰ προβολᾶς, εἴτε διὰ πᾶσαν ἄλλην χρῆσιν ἀναγκαιοῦν.

Καί ταῦτα κατὰ τὸ πρῶτον τῆς ὑπηρεσίας μας ἔτος, ὑπηρεσίας δι' ἣν ἀπαιτεῖται εἰδική τις πεῖρα, ἣν δὲν ἐλάβομεν τὴν εὐκαιρίαν ἐκ τῶν προτέρων νὰ ἔχωμεν καὶ τε μακρὰ ἔτη ἐργασίας ἀριθμοῦντες· ἔτι δὲ μᾶλλον καθ' ὅσον καὶ βοηθὸν ἐπίσης πρωτόπειρον εἴχαμεν, ἀθηνήσαντα μάλιστα ἐπὶ μῆνας.

Νῦν δέ, ὅτε καὶ ἐργαλεῖα τελειότερα διαθέτομεν καὶ τὸ βοηθητικὸν προσωπικὸν κῦξήθη, ἐλπίζομεν νὰ παράσχωμεν ἔργα τελειότερα καὶ ἀφρονώτερα.

Τούτων ὅλων καὶ ὑμεῖς ὑπῆρξατε ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἀκριβοῦς καὶ καθημερινῆς παρατηρητῆς· πειραματιζόμενος δὲ καθ' ἑκάστην διὰ τῶν ἐπισκευαζομένων καὶ κατασκευαζομένων ὀργάνων σχετικῶς πρὸς τὰ παρελθόντα ἔτη δεκάσατε ἐλευθέρως.

ὑποσημειοῦμαι εὐσεβᾶτως

Ὁ ἐργοστασιάρχης

Η. Μ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ Σ. ΠΡΥΤΑΝΕΙΑΝ

ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Ἐκθεσις τῶν ἐν τῷ Ἀνατομικῷ Φροντιστηρίῳ
κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1890-1891 πεπραγμένων

Κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν τοῦτο ἔτος τὸ Ἀνατομικὸν Φροντιστήριον ἔσχε τὸ ἀτύχημα ν' ἀπολέσῃ τὸν διευθυντὴν αὐτοῦ καὶ καθηγητὴν τῆς Ἀνατομικῆς Α. Παπακωάννου. Αἱ ἐν τῷ Ἀνατομείῳ ἐν τούτοις ἀσκήσεις τῶν φοιτητῶν οὐκ ἐπαύσαντο ὑπὸ τὴν ἐμὴν ἐπιβλέψιν τακτικῶς γιγνόμεναι. Ἐπειδὴ δὲ ἀνεφικτος θῆ καθίστατο ἡ τελεία τῶν φοιτητῶν ἀσκήσις ἀνευ τῆς διδασκαλίας τοῦ μαθήματος τῆς Ἀνατομικῆς, ἐκρίνα εὐλογον, τυχόν πρὸς τοῦτο τῆς ἀδείας τῆς Σ. κοσμητείας τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς, νὰ διδάξω ἐκ τῆς Ἀνατομικῆς τὴν Ὀστεολογίαν καὶ Συνδεσμολογίαν, Μυολογίαν καὶ Σπλαγγχνολογίαν, μὴ ἐπαρκοῦντος τοῦ

χρόνου ἵνα καὶ τὰ λοιπὰ κεφάλαια διεξέλθω. Οὕτω κατορθώθη, ἐκ οὗ χρόνου οἱ δευτεροεῖς φοιτηταὶ ἀσκηθῶσιν, ἀλλὰ καὶ οἱ πρωτοεῖς κατασταθῶσι πρὸς τοῦτο ἱκανοί.

Ἠσκήθησαν δ' οἱ φοιτηταὶ περὶ τὰς ἀνατομικὰς συμφόνας πρὸς τὸ περὶ κανονισμοῦ τοῦ Ἀνατομικοῦ Φροντιστηρίου Β. Διάταγμα. Αἱ πρακτικαὶ δ' αὐταὶ ἀσκήσεις ἐγένοντο καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀπὸ τῆς 9ας μέχρι τῆς 5ης ὥρας μ. μ. χειραγωγούντων τοὺς φοιτητὰς τῶν βοηθῶν, ἐμοῦ δὲ διαρκῶς παρισταμένου καὶ ἐπιβλέποντος.

Φοιτηταὶ δ' ἐνεγράφησαν ἐν τῷ καταλόγῳ τοῦ Φροντιστηρίου πρωτοεῖς μὲν 142, δευτεροεῖς δὲ 108, ἕται ἐν ὅλῳ 250. Ἠσκήθησαν δὲ ἐκ τῶν δευτεροετῶν 95, ἐξ ὧν 30 ἠσκήθησαν δις ὡς μὴ ἀσκηθέντες κατὰ τὸ α' αὐτῆς ἔτος. Ἐκ τῶν πρωτοετῶν ἠσκήθησαν μόνον 43, τῶν λοιπῶν ἀπελθόντων ἰνωρὶς εἰς τὰς πατρίδας αὐτῶν. Ἠσκήθησαν πρὸς τούτοις 36 τριτοεῖς μὴ ἀσκηθέντες κατὰ τὸ β' αὐτῶν ἔτος.

Κατὰ μῆνα Ἰούνιον διαφρίσθη τῇ προτάσει μου εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ ἐπιμελητοῦ τοῦ ἱστολογικοῦ τμήματος ὁ διδάκτωρ κ. Δημήτριος Πομώνης. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἱστολογικὸν τμήμα διατελεῖ ἐν ἀργίᾳ ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ καθηγητοῦ Α. Παπακωάννου, ἐκρίνα εὐλογον νὰ χρησιμοποιήσω τὸν ῥηθέντα ἐπιμελητὴν ἐν τῷ Ἀνατομικῷ τμήματι· ὀφείλω δὲ νὰ ὁμολογήσω ὅτι εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὁ κ. Πομώνης ἐπεδείξατο ἀξιώπαινον ζῆλον καὶ ἐκκνότητα περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ.

Τὸ Ἀνατομικὸν μουσεῖον ἐπλουτίσθη διὰ συλλογῆς κηροπλάστων παρασκευασμάτων ἐγκεφάλου, παραγγεληθέντων ὑπὸ τῆς Σ. πρυτανείας, τῇ αἰτήσει μου, εἰς τὸ ἐν Παρισίαις μοναδικὸν ἐργοστάσιον Traisson. Ἀλλὰ καὶ φυσικὰ παρασκευάσματα μαλθακὰ, χρήσιμα πρὸς μελέτην τῶν φοιτητῶν, παρεσκευάσθησαν ἐν τῷ Ἀνατομείῳ ὑπὸ τῶν βοηθῶν οὐκ ὀλίγα. Ταῦτα ὡς ὑποκείμενα εἰς φθορὰν ἐκ τῆς πολλῆς χρήσεως κρίνω περιττὸν ν' ἀπαριθμήσω.

Τελευτῶν κρίνω ἐμὸν καθῆκον νὰ ἐπαινέσω τοὺς τέως βοηθοὺς καὶ τοὺς ἰατροὺς κ. κ. Θ. Δούτραν καὶ Ι. Τσιφλάκον, δι' ἣν ἐπεδείξαντο ἐπιμελείαν καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὸ ἔργον αὐτῶν.

Διατελῶ μετὰ τῆς προσηκούσας ὑπολήψεως

Ἐν Ἀθήναις τὴν 1 Ὀκτωβρίου 1891.

Εὐπειθέστατος
Α. ΚΑΛΔΙΒΩΚΑΣ.

ΠΕΡΙΑΗΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΩΝ ΕΝ ΤΗ ΑΣΤΥΚΛΙΝΙΚΗ ΠΕΗΡΑΓΜΕΝΩΝ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1890—91

Κύριε πρότασι.

Κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος προσήλθον εἰς τὴν Ἀστυκλινικὴν 3534 ἄρρωστοι, προσρχόμενοι ἐκ τῶν διαφόρων τῆς πόλεως τμημάτων καὶ τῶν περιχώρων, ἄρρνες μὲν 2252, θήλεις δὲ 1282.

Ἐκ τούτων ἡλικίαν ἤγον μέχρι μὲν ἑνὸς ἔτους 73.

Ἀπὸ 1 μέχρι δέκα ἐτῶν	620.
Ἀπὸ 11 μέχρις εἴκοσι	731.
Ἀπὸ 21 μέχρι τριάκοντα	880.
Ἀπὸ 31 μέχρι τεσσαράκοντα	544.
Ἀπὸ 41 μέχρι πενήκοντα	334.
Ἀπὸ 51 μέχρι ἑξήκοντα	210.
Ἀπὸ 61 μέχρις ἑβδομήκοντα	86.
Ἄνω δὲ τῶν 70 ἐτῶν	56.

Ἐπασχον δὲ ἐξ ἐλωδῶν πυρετῶν 886.

Ἐξ ἄλλων δὲ νοσημάτων 2648.

Καὶ εἰδικώτερον ἐκ νοσημάτων τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων 731, ὧν οἱ πλείστοι ἐκ βρογχικοῦ κατάρρου 378, πνευμονίας 39, πλευρίτιδος 30, ἐμφυσήματος 23, φυματιώσεως 112, κοκκύτιδος 106 καὶ γρίπης 31.

Ἐκ νοσημάτων τοῦ κυκλοφορικοῦ συστήματος 50.

Ἐκ νοσημάτων τοῦ γαστροεντερικοῦ σωλήνος 553, ὧν οἱ πλείστοι ἐκ γαστρικοῦ κατάρρου ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ χρονίου 190, ἐξ ἐντερικοῦ κατάρρου 73, ἐκ δυσεντεροειδοῦς 63, ἐκ δυσκοιλιότητος καθ' ἑξίν 77.

Ἐκ περιτονίτιδος 4. Ἐκ νοσημάτων τοῦ ἥπατος 12, τῶν νεφρῶν 10, τῆς κύστεως 28, τῆς μήτρας 26. Ἐκ νοσημάτων τοῦ νευρικοῦ συστήματος 180, ὧν 60 ἐκ νευραλγιῶν, 21 ἐξ ἐπιληψίας, 30 ἐξ ὑστερισμοῦ, 10 ἐξ ἡμιπληγίας, ἐκ μηνιγγίτιδος 1, οἱ δὲ λοιποὶ ἐκ χρονίων τοῦ νωτιαίου νοσημάτων.

Ἐκ νοσημάτων τοῦ ὠτός 30, ὧν οἱ 25 ἐκ καταρροϊκῆς ὠτίτιδος, οἱ δὲ λοιποὶ ἐκ κωφώσεως.

Τῶν ὀφθαλμῶν 8.

Ἐκ βροματισμῶν τῶν ἄρθρων 136 καὶ ἐκ μυϊκῶν βροματισμῶν 82.

Ἐκ νοσημάτων τοῦ δέρματος 140, ὧν 98 ἐξ ἐκζέματος.

Ἐξ ἀφροδιτιῶν νοσημάτων 229.

Ἐκ χειροδωσίως 123.

Ἐξ ἀναιμίας 204.

Οἱ δὲ λοιποὶ ἐκ διαφόρων νοσημάτων τῆς μικρᾶς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ χειρουργικῆς.

Ἐκ δὲ τῶν 88 διδασκτῶν τῶν ἐγγραφέντων εἰς τοὺς φοιτητὰς τῆς Ἀστυκλινικῆς κατὰ τὸ παρελθόν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος τεσσαράκοντα μὲν καὶ ἑννέα ἐφοδιασθέντες μὲ τὰς ἀναγκαίας ἀποδείξεις ὑπέστησαν ἐνώπιον τῆς ἱατρικῆς σχολῆς τῆς πρακτικῆς αὐτῶν ἐξετάσεις. Τριάκοντα δὲ καὶ ὀκτώ διέκοψαν ἐπὶ τοῦ παρόντος τὴν τακτικὴν αὐτῶν φοίτησιν καὶ εἰς δὴ λίαν σπανδάλωδῶς καὶ ὅλως ἀπύγγνωστον διαγωγὴν διεγράφη τοῦ κατὰ τὸν τῶν φοιτητῶν, εἰδοποιηθείσης κατὰ τὰ κανονισμῶνα περὶ τούτου τῆς ἱατρικῆς σχολῆς διὰ τοῦ ἀπὸ 23 Μαΐου 1891 ἐγγράφου τῆς διευθύνσεως.

Τέλος ἐνεγράφησαν κατὰ τὸ λήξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος εἰς τοὺς φοιτητὰς τῆς Ἀστυκλινικῆς 209 διδάκτορες τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου καὶ τοῦτο διότι, ἀναβλήθεισόν ὡς ἐκ τῆς ἐπιστρατείας ἐπὶ ἑν ἔτος τῶν διδασκτορικῶν ἐξετάσεων, ὑπεβλήθησαν εἰς ταύτας κατὰ τὸ παρελθόν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος διακόσιοι περίπου τὸν ἀριθμὸν τελειόφωτοι τῆς ἱατρικῆς.

Ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ διευθυντὴς τῆς Ἀστυκλινικῆς
Α. Γ. ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ Σ. ΠΡΥΤΑΝΕΙΑΝ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Κύριε πρότασι.

Κατὰ τὸ ἤδη λήξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος (1890-1891) ἐξετελέσθησαν ἐν τῷ Μαιευτηρίῳ 66 τοκετοὶ (ὁ εἰς διδυμοσ), ἐξ ὧν οἱ μὲν 61 κατὰ τὸ φυσιολογικὸν τῆς κυήσεως τέρμα, οἱ δὲ ὅ πρόωροι, ἔτι δὲ καὶ 2 ἐκτρώσεις.

Ἐκ τῶν τεχθέντων 33 ἦσαν ἄρρενα καὶ 34 θήλειαι καὶ τὰ μὲν 58 ἐτέχθησαν ζῶντα, τὰ δὲ 9 νεκρά (ἦν 6 ἄρρενα καὶ 3 θήλειαι) ἐκ τῶν ζώντων τὰ μὲν 18 παρελήφθησαν ὑπὸ τῶν μητέρων, τὰ δὲ ὑπόλοιπα 40 ἀπεστάλησαν κατὰ τὸ εἶωθός εἰς τὸ Βρεφοκομεῖον. Ἐνηργήθησαν τρεῖς ἐμβρυολκίαι.

Ἐκ τῶν τεξασῶν οὐδεμία ἀπέβησε μολοντί οὐκ ὀλίγαι εἰσαληθῶσαι λίαν ἐξηντηλημένοι καὶ πάσχουσαι διτλήθον ἐπικίνδυνον λοχεῖν.

Μαθήτριάς ἐνεγράφησαν 15, αἵτινες διένυσαν τακτικῶς τήν τε θεωρητικὴν καὶ πρακτικὴν διδασκαλίαν, καθὼς καὶ οἱ τῆς Ἀστυκλικῆς διδάκτορες τὰς πρακτικὰς αὐτῶν ἀσκήσεις.

Καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἀνεπληρώθησαν τὰ ἄχρηστα καταστάντα πρὸς συντήρησιν τοῦ μαιευτικοῦ καταστήματος ἐπιπλα καὶ σκεύη διὰ τοῦ χρηρηθέντος παρὰ τοῦ Σ. Ὑπουργείου χρηματικοῦ ποσοῦ, ἔτι δὲ ἠγοράσθησαν καὶ διάφορα μαιευτικὰ ἐργαλεῖα δαπάνῃ τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ὀκτωβρίου 1891

Ὑποσημειῶμαι

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Μαιευτηρίου

Δ. ΚΟΝΣΟΛΑΣ.

ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΝ ΑΝΑΤΟΜΕΙΟΝ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ὑπὸ τὴν Διεύθυνσιν
ΤΟΥ ΚΑΘΗΜΕΡΙΟΥ Δ. ΧΑΣΙΩΤΟΥ

Ἐκθεσις τῶν κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1890-1891
ἐν τῷ Παθολογικῷ Ἀνατομείῳ πεπραγμένων

Κύριε πρῶτανι,

Κατὰ τὸ 14ον ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ τοῦ παθολογικοῦ Ἀνατομείου πέμπω ὑμῖν τὴν ἔκθεσιν ταύτην τῶν κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1890-1891 ἐν τῷ παθολογικῷ Ἀνατομείῳ πεπραγμένων.

Ἐν πρώτοις ἀναφέρω ὑμῖν, ὅτι Διευθυντὴς τοῦ παθολογικοῦ Ἀνατομείου ἐγενόμην τὴν 29 Ἰουνίου τοῦ 1890 ἔτους παραλαβὼν πάντα τὰ ἐν αὐτῷ πράγματα μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης παρὰ τοῦ προκατόχου μου, καθηγητοῦ τακτικοῦ τῆς Εἰδικῆς Νοσολογίας καὶ προσωρινῶς τῆς παθολογικῆς Ἀνατομίας κ. Μ. Χατζημηγάλη, ὑφ' ἧς καὶ διέτελλον ἐπιμελητὴς τῶν Ἐργαστηρίων ἐπὶ δεκαετίαν. Ἐπειτα δὲ, γενομένης πλήρους ἀπογραφῆς τὴν 31 Αὐγούστου τοῦ 1891 ἔτους οὐ μόνον ὦν παρέλαβον ἀλλὰ καὶ τῶν κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1890—1891 εἰσαχθέντων νέων παθολογικῶν ἀνατομικῶν παρασκευασμάτων ἐκ τῶν διαφόρων κλινικῶν, τῶν ἐν ταῖς Ἐργαστηρίοις τεχνουργηθέντων μικροσκοπικῶν παρασκευασμάτων καὶ ὑπ' ἐμοῦ καὶ ὑπὸ τοῦ ἐπιμελητοῦ κ. Π. Παμπούκη καὶ τῶν βοηθῶν κυρίων Α. Κωτάνωφ καὶ Ἀλ. Τράντα, καθὼς καὶ τῶν προμηθευθέντων μικροσκοπίων, ἐργαλείων, μηχανημάτων καὶ διαφόρων χημικῶν προϊόντων, ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ ὅλη περιουσία τοῦ παθολογικοῦ Ἀνατομείου ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτοῦ μέχρι τοῦ τελευταίου ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους, ἧτοι ἀπὸ τοῦ 1852-1891, ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 36,346,51.

Ἐκ τούτων ἀνήκουσιν

εἰς μὲν τὸ Ἰστολογικὸν Ἐργαστήριον δρ.	22098,00
ἧτοι εἰς ἐπιπλα αὐτοῦ, θρανία, καθίσματα, ἔδρας, ὄργανοθήκας, ἐρμάρια κτλ. δραχ.	2988,70
Εἰς μικροσκόπια, μηχανήματα, ἐργαλεῖα κτλ. δραχ.	15147,80
Εἰς διάφορα συγγράμματα, χάρτας κτλ. συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν δωρημένων δραχ.	3961,50
Εἰς δὲ τὸ Παθολογικὸν ταμεῖον δρ.	3584,55
ἧτοι εἰς ἐπιπλα, καθίσματα, ἐρμάρια δρ.	1243,—
» ὄργανα, μηχανήματα, ἐργαλεῖα	611,55
» ἀγγεῖα ὑέλινα πεπωματισμένα χρήσιμα εἰς ἐναπόθεσιν παθολογικῶν ἀνατομικῶν παρασκευασμάτων δραχ.	1680,—
Εἰς δὲ τὸ Μικροβιολογικὸν Ἐργαστήριον ἧτοι εἰς ἐπιπλα, τραπέζας, ἐρμάρια κτλ.	4513,95

δραχ.	549.—
εἰς ὄργανα, μηχανήματα, κλιβάνους κτλ. . .	3964,95
Εἰς δὲ τὸ Χημικὸν Ἐργαστήριον , φυσιολογικὸν καὶ παθολογικὸν δραχ.	6200.—
ἦτοι εἰς ἐπιπλα, ὄργανοθήκας κτλ. δρ. . . .	1200.—
» χημικὰ προϊόντα, μηχανήματα, ἐργαλεία, δοχεῖα, φιάλας κτλ. δραχ. . . .	5000.—

Παθολογικὰ δὲ

Ἀνατομικὰ παρασκευάσματα ἐν τῷ παθολογικῷ ταμείῳ ἐν συνόλῳ ὑπάρχουσιν

995

Μικροσκοπικὰ δὲ

ἐν μὲν τῷ Ἱστολογικῷ Ἐργαστηρίῳ

1000

ἐν δὲ τῷ Μικροβιολογικῷ

500

ἦτοι ἐν συνόλῳ 2495

Ἐν τῷ χρηματικῷ τούτῳ ποσῷ περιλαμβάνεται καὶ τὸ κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ταῦτο ἔτος δαπανηθὲν πρὸς κατάρτισιν τῶν τριῶν Ἐργαστηρίων καὶ τοῦ παθολογικοῦ ταμείου ἐκ δραχμῶν 17200. ἦτοι δρ. 16000 κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τῆς Σ. ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου, δραχμαὶ δὲ 1200 ἐξ ἐκτάκτου πιστώσεως ἀπορῶσαι τῆς ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου καὶ ἐγκρίσει τοῦ Σ. ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δ. Ἐκπαιδεύσεως. Ἐδαπανήθησαν δὲ δραχμῶν 9000.— πρὸς κατάρτισιν τοῦ Ἱστολογικοῦ Ἐργαστηρίου, δραχμαὶ δὲ 2000.— πρὸς κατάρτισιν τοῦ Μικροβιολογικοῦ καὶ δραχμαὶ 6200.— πρὸς κατάρτισιν τοῦ Χημικοῦ.

Τὰ παθολογικὰ ἀνατομικὰ παρασκευάσματα, τὰ μικροσκοπικὰ καὶ τὰ μικροβιολογικὰ πλὴν 200 εἰνὲς προϊόντα τοῦ παθολογικοῦ Ἀνατομείου.

Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐδώρησαντο εἰς τὸ παθολογικὸν Ἀνατομεῖον ὁ μὲν καθηγητὴς καὶ πρόεδρος διευθυντὴς κ. Μ. Κατζημιχάλης τὸ Αἰγίον τοῦ Virchow ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτοῦ μέχρι τοῦ 1885 ἔτους, ἦτοι ἑκατὸν τόμους ἀξίας δραχμῶν 2500.

Ἡ δὲ ἐν Ἰωαννίνοις ἀποβιώσασα αἰμυνηστὸς Ἀγγελικὴ Ἀλ. Παπάζογλου ἐγκατέλιπε διὰ τῆς διαθήκης αὐτῆς εἰς τὸ Ἐθνικὸν Πανεπι-

στήμιον ἑτησίως δραχμὰς 1500, προωρισμένας διὰ τὸ Ἱστολογικὸν Ἐργαστήριον. Ἐκ τούτων αἱ 1000 θὰ χρησιμεύσωσι πρὸς ἀγορὰν συγγραμμάτων καὶ περιοδικῶν τοῦ Ἱστολογικοῦ κλάδου, τὰ ἅποια θὰ συγκροτῶσιν ἰδίαν βιβλιοθήκην τοῦ παθ. Ἀνατομείου, αἱ δὲ 500 πρὸς ἀγορὰν μηχανημάτων, ἐργαλείων καὶ παντὸς χρειώδους εἰς τὰς ἀσκήσεις τῶν φοιτητῶν.

Ὁ δὲ πρόεδρος τοῦ παθολογικοῦ Ἀνατομείου καὶ πρόεδρος βοηθὸς κ. Πάυλος Γνευτὸς 67 ἴδια μικροσκοπικὰ παρασκευάσματα φυσιολογικῶν ἱστών ἐξαιρέτου τέχνης.

Αἱ νεκροψίαι ἐκ τῶν κλινικῶν τῶν καθηγητῶν κυρίων Θ. Ἀρεταίου, Κ. Η. Δηληγιάννη καὶ Ἀ. Ζίννη, αἵτινες πάντοτε μετ' ἐκτάκτου ζήλου φροντίζουσι περὶ τε τοῦ πλουτισμοῦ τοῦ παθολογικοῦ ταμείου καὶ τῶν ἀσκήσεων τῶν φοιτητῶν, ἐξετελέσθησαν πᾶσαι μετ' ἀκριθείας. Ἐπίσης καὶ αἱ μικροσκοπικαί.

Προσέτι ἀπεστάλησαν ἡμῖν διάφορα παθολογικὰ ἀνατομικὰ παρασκευάσματα α') ἐκ τοῦ Ἰκανείου Νοσοκομείου Πείραιδος ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Θ. Ἀφεντούλη, β') ἐκ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ παρὰ τῶν κυρίων Π. Γαλιάνη καὶ Ν. Γ. Μυκῆ, γ') ἐξ ἐξωτερικῶν ἐγχειρήσεων ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Σπ. Μαγγίνα, ὑπὸ τοῦ ὑφ' αὐτοῦ κ. Εὐαγγέλου Καλλιωντζῆ, ὑπὸ τοῦ κ. Λουκᾶ Μπέλλου γυναικολόγου, ὑπὸ τοῦ κ. Ἀλεξανδρογιάννου καὶ τοῦ κ. Μυρίνου, μαιευτῶν, καὶ ὑπὸ τοῦ ὑφ' αὐτοῦ κ. Τιμ. Λούη.

Φοιτηταὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο τριτοετῆς ἠσκήθησαν 138, ὡς γίνεται ὄφελον ἐκ τοῦ ἐνταῦθα ἐπισυνημμένου καταλόγου, περὶ τε τὰ Ἱστολογικὰ καὶ μικροβιολογικὰ καὶ ὑπ' ἐμοῦ καὶ ὑπὸ τοῦ φιλοπόνου ἐπιμελητοῦ κ. Η. Παμπούκη καὶ τῶν βοηθῶν κυρίων Α. Κωτάνωφ καὶ Ἀν. Τράντα, αἵτινες ἐν τῇ ἐκπαιδεύσει τοῦ καθήκοντος αὐτῶν ἐπεδειξάντο ζῆλον ἀξιώπαινον. Πραυτέρως ἠσκήσαν ἱκανοὺς τῶν τεταρτοετῶν φοιτητῶν περὶ τὴν παθολογικὴν Χημίαν ὁ λίαν ἐμπειρὸς παρασκευαστὴς κ. Α. Ἀραπίδης, ἂν καὶ τὸ Χημικὸν Ἐργαστήριον εἶχε σημαντικὰς ἐλλείψεις, ὧν αἱ κυριώτεραι τῇ ὑμετέρᾳ φροντίδι διορθώθησαν περὶ τὸ τέλος τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους. Αἱ δαπάναι πᾶσαι τῶν ἀσκήσεων καὶ τῆς διδασκαλίας ἀνέβησαν εἰς δραχ. 2000.

Ἐργασίαι ἐκ τοῦ παθολογικοῦ Ἀνατομείου ἐξεδόθησαν ὑπὸ μὲν τοῦ ἐπιμελητοῦ κ. Η. Παμπούκη εἰς Νέα ἔραυναί ἐπὶ τοῦ μικροκόκκου τοῦ ἐρυσσιπέλατος, δημοσιευθεῖσαι ἐν τῷ ἐνταῦθα περιοδικῷ τοῦ Ἰατρικοῦ

Δελτίου ἀριθ. 14 τοῦ 1890 ἔτους, ὑπ' αὐτοῦ δὲ καὶ τοῦ βοηθοῦ κ. Ἀλ. Τράντζ «Περὶ ἰδίας μεθόδου χρώσεως τῶν πτυέλων τῆς φυματιώσεως μετ' ἀπολύμανσιν δι' ὑγρῆς θερμοκρασίας 120⁰, ἧτις ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ ἐνταῦθα περιοδικῷ τοῦ Ἰατρικοῦ Δελτίου» καὶ ἐν τῇ Revue Internationale N° 3. 1891. Ὑπὸ δὲ τοῦ κυρίου Α. Κωτάνωφ, βοηθοῦ, ἢ τοῦ Μ. Ἰ. Ἀθανάσιου, καθηγητοῦ τῆς ἰατροχειρουργικῆς Ἀκαδημίας τῆς Πετροπόλεως, **Μικροβιολογία** μετὰ πολλῶν ἰδίων προσθηκῶν.

Ἀθήνησι, τῇ 12 Νοεμβρίου 1891.

Εὐπειθέτατος

Δ. ΧΑΣΙΩΤΗΣ

καθηγητῆς καὶ διευθυντῆς τοῦ παθ. Ἀνατομείου

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

τῶν ὀνομάτων τῶν τριτοετῶν φοιτητῶν τῶν περὶ τὰ Ἱστολογικὰ καὶ Μικροβιολογικὰ ἀσκηθέντων κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1890—1891.

Ἀξιῶν ἀριθμὸς	Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον	Πατρίς
1	Ἀριστείδης Ἀποστολίδης	Ἠπειρος
2	Νικόλαος Α. Σκαμνίτης	Ἠπειρος
3	Βασίλειος Βασιλάτος	Κεφαλληνία
4	Παναγ. Σταυρινίδης	Κύπρος
5	Ἀριστὸδ. Κουτζούδης	Χίος
6	Κωνσταντῖνος Χ. Χριστόπουλος	Ἀτταρνεὺς (Δικελλί)
7	Κωνσταντῖνος Α. Πετρίσας	Κρήτη
8	Διονύσιος Γεωργόπουλος	Πάτραι
9	Γεώργιος Μαχαίρας	Πάτραι
10	Παναγ. Καργάδος	Πάτραι
11	Βασ. Καρζάκης	Πάτραι
12	Γεώργιος Πολυμέρης	Δουκός
13	Δημ. Πουλυγιάδης	Βυζάντιον

Ἀξιῶν ἀριθμὸς	Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον	Πατρίς
14	Δούκας Σαχίνης	Θεσσαλονίκη
15	Ἰωάννης Πολίτης	Νάξος
16	Παναγ. Βογιατζῆς	Λάρισα
17	Βασίλειος Μολυβιάδης	Ἠπειρος
18	Σωκράτης Ἐλευθεριάδης	Λέσθος
19	Γεώργιος Ζησιμᾶτος	
20	Ἰωάννης Σαφαρίκας	Ἠπειρος
21	Εὐάγγελος Κώνστας	Καλύβια (Φυλῆς)
22	Γεώργιος Ματσόπουλος	Ἠπειρος
23	Φώτιος Φωτιάδης	Ἠπειρος
24	Δημήτριος Εὐσταθίου	
25	Σπ. Ραπτόπουλος	Σάμος
26	Νικ. Βαρβέρης	Ἀθήναι
27	Μιχ. Μιμήκος	Ναύπακτος
28	Ἄλκ. Πολίτης	Κέα
29	Γεώργιος Παπαθανασίου	Φθιώτις
30	Γεώργιος Ἀθανασόπουλος	Ἀθήναι
31	Κωνστ. Ἀθανασιάδης	Κυδωνίαι
32	Κωνστ. Παπαστεφανίδης	Λέσθος
33	Δημ. Καραντζίδης	Λέσθος
34	Γεώργιος Γεωργαντζῆς	Χίος
35	Ἀριστείδης Νικολαΐδης	Κάρπαθος
36	Ἰωάννης Οἰκονόμου	Ἠπειρος
37	Περικλῆς Μολυβιάδης	Ἠπειρος
38	Νικόλαος Βασιλείου	Ἀθήναι
39	Ἀναστ. Κεφαλάς	Φιλιατρά
40	Δημ. Πάγκαλος	Ἄξιζ
41	Γεώργιος Φερεντίνος	Ἰθάκη
42	Νικόλαος Τριανταφυλλίδης	Βυζάντιον
43	Νικόλαος Α. Κακούσης	Ἀθήναι
44	Ἀθανάσιος Ζητάκης	Κρήτη
45	Ἰωάννης Μαυρογενάκης	Κρήτη
46	Νικόλαος Παπαγεωργίου	Κρήτη
47	Γεώργιος Ζερβίτης	Κρήτη
48	Νικόλαος Καρχλογιάννης	Κρήτη
49	Σπυρίδων Κόρης	Ζάκυνθος
50	Βασίλειος Τσάφος	Φιλιατρά
51	Νικόλαος Λογοθέτης	Σύρος

Αύξων αριθμός	Όνομα και επώνυμον	Πατρίς
52	Κ. Χ. Κομνηνός	Δαρδανέλια
53	Χρήστος Τερεζόπουλος	Κορινθία
54	Ήλιος Μ. Γκιτάκος	Ασκωνία
55	Γεώργιος Μαγγανώνης	Θράκη
56	Παντελής Δέδες	Κρανίδιον
57	Αθανάσιος Σταυρόπουλος	Καλάβρυτα
58	Ιωάννης Γαιογιάννης	Πάτρι
59	Λεωνίδας Δημητριάδης	Πάτρι
60	Σωτήριος Σωτηρόπουλος	Ακράτα
61	Βασ. Βασιλειάδης	Αίγιον
62	Γεώργιος Δ. Βασιλάκη	Μισσόνη
63	Παυζώης Μανιατζής	Μολάσι
64	Γεώργιος Βέρδος	Σπάρτη
65	Νικόλαος Βασιλείου	Αθήναι
66	Κ. Α. Παπαδημητρίου	Καλύβια
67	Ανδρέας Α. Αντίπας	Τένεδος
68	Ιωάννης Κόντης	Ήπειρος
69	Αχιλλεύς Κελαϊδίτης	Κυζίκος
70	Σταύρος Ιωαννίδης	Κων)πολις
71	Κ. Ζ. Χριστόπουλος	Ήβρος
72	Δημ. Τσιγκλής	Κων)πολις
73	Έμμ. Παρώδης	Σύρος
74	Μωυσής Βιθυνός	Νικομήδεια
75	Γεώργιος Πισκοπάκης	Κρήτη
76	Γεώργιος Οικονομίδης	Αμοργός
77	Ιωάννης Παπανικολάου	Αθήναι
78	Γεώργιος Λαμπρινόπουλος	Γορτυνία
79	Θεόδωρος Βελής	Γορτυνία
80	Δημ. Παπαδάμ	Σύρος
81	Νικόλαος Καλοκαιρινός	Σμύρνη
82	Νικόλαος Μαυρομαμάτης	Ήβρος
83	Φραγκίσκος Δαμασκηνίδης	Κισσόνη
84	Κ. Μ. Αμυράς	Αδριανούπολις
85	Δημ. Δάπλης	Μακεδονία
86	Ιωάννης Κ. Νιδελκος	Μακεδονία
87	Νικόλκος Παύλου	Σμύρνη
88	Θεόφραστος Χατζηκουμής	Λέσθος
89	Χαράλαμπος Παναγιωτάκης	Λέσθος

Αύξων αριθμός	Όνομα και επώνυμον	Πατρίς
90	Χαράλαμπος Γεωργαντίδης	Λέσθος
91	Ιωάννης Γαρμκνός	Κοπαρισσία
92	Ευάγγελος Κ. Βουρέκας	Ήραξ
93	Αναστάσιος Χ. Θεοφίλης	Σπάρτη
94	Γεώργιος Λαυμάκης	Σπάρτη
95	Γεώργιος Θεοδώρου	Φελλόνη
96	Π. Δημητρακόπουλος	Γορτυνία
97	Θ. Κοντογούρης	Κεφαλληνία
98	Θ. Ζαφειρόπουλος	Καλάβρυτα
99	Μάρκος Γ. Ζαζές	Αθήναι
100	Αθ. Χρ. Πεικίδης	Θράκη
101	Δημ. Χορτάκης	Κυθωνία
102	Μιγ. Τζούγας	Ασία
103	Γ. Χ. Σουθένης	Λακεδαιμόν
104	Κ. Α. Νικολετόπουλος	Κρήτη
105	Σπ. Χλαπουτάκης	Κων)πολις
106	Ιωάννης Μαράσσηλος	Αλάτσατα
107	Γεώργιος Παναγιώτου	Αλάτσατα
108	Παντελής Κογιαλίδης	Σπάρτη
109	Δαμιανός Βασιλειάδης	Βυζάντιον
110	Σοφοκλής Γεωργιάδης	Θράκη
111	Λιβήριος Λιθεριάδης	Κόρινθος
112	Ιωάννης Γιουρούκας	Πειραιεύς
113	Πέτρος Ίαβριαλος	Λακεδαιμόν
114	Νικήτας Σταθόπουλος	Καλάβρυτα
115	Ζ. Ζαφειρόπουλος	Κύμη
116	Λαμπρος Λάμπρου	Παρνακίς (Αμφισσα)
117	Σ. Βιαλάτος	Καστορία (Μακεδ.)
118	Κ. Γ. Σταματάπουλος	Θεσσαλονίκη
119	Κων. Χ. Γυπάδης	Σπρωμνίτσα
120	Νικόλ. Κ. Κρέης	Θεσσαλία
121	Βασ. Έμ. Καραμανώλης	Τρίγκαλα
122	Δημ. Κ. Λάππας	Ήλεια
123	Δ. Φωτάκης	Κρέσταινα
124	Γ. Κανελλόπουλος	Ανδρίτσαινα
125	Γ. Πανταζόπουλος	Ζάκυνθος
126	Αναστ. Ν. Φραγκαντώνης	
127	Αν. Νέγρης	

Αριθμὸς ἀξιόχ. ἀγγλ.	Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον	Πατρίς
128	Γ. Ἀναστασιάδης	Ἱθάκη
129	Μ. Σπυλιόπουλος	Μεσσήνη
130	Δ. Κουτρομπούσης	Παρνασίς
131	Γεώργ. Η. Μηταράκης	Χίος
132	Ἰωάννης Τσιλιμήςγρας	Ζάκυνθος
133	Πέτρος Δ. Σαρρῆς	Σκύρος
134	Ζήσης Νεστορίδης	Θεσσαλία
135	Παναγιώτης Σιάσιου	Ἀδριανούπολις
136	Ἰωάννης Ἀνδρέου	Κύμα
137	Ἀλέξανδρος Γεωργιάδης	Κωνσταντινούπολις
138	Ἀντώνιος Κουνάβος	Ἰππείρος

ΠΡΟΣ ΤΗΝ Σ. ΠΡΥΤΑΝΕΙΑΝ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Κύριε πρύταμι,

Ἐκ τῆς κατὰ τὸ 1890—91 δοθείσης μοι πιστώσεως πρὸς ἀγορὰν ὀργάνων καὶ βιβλίων διὰ τὸ ὄρυκτολογικὸν ἐργαστήριον ἠγοράσθησαν, ὡς γινώσκει τὸ γραφεῖον, ὀλίγηστὰ τινα συγγράμματα ἀξίας ἑκατὸν (100) δραχμῶν διὰ τῶν ὑπολειπομένων δὲ 330 χρ. φρ. τρία ἐκ γύψου ἐκμαγεῖα, ἧτοι ἐνὸς ἠφαιστείου, ἐνὸς παγετῶνος καὶ ἐνὸς χειμάρρου, ἐξ ὧν τὸ τελευταῖον δυστυχῶς εὑρέθη ἐν τῷ κιβωτίῳ συντετριμμένον καὶ ἀπερρίφθη.

Κατὰ τὸ ἔτος δε ταῦτο ἠσκήθησαν σχεδὸν καθ' ἑκάστην ἅπαντες αἱ φοιτηταὶ τοῦ φυσιογνωστικοῦ τμήματος εἰς κρυσταλλογραφικὰς, ὄρυκτολογικὰς, γεωλογικὰς καὶ παλαιοντολογικὰς ἐρεῦνας ὄρυκτῶν, πετρωμάτων καὶ ἀπολιθωμάτων, πλείστοι δὲ τούτων συμμετέσχον τῶν ἐκτὸς τῶν Ἀθηνῶν γενομένων ὄρυκτολογικῶν ἐκδρομῶν, μετ' ἐπιμελείας καὶ ζήλου σπουδάζαντες τὴν φύσιν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Φεβρουαρίου 1892.

Εὐπειθέστατος
Κ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ.